

COMUNISMUL CA MISTICĂ

Autor: Pavel Șușară | 16 decembrie 2021

Depășind cu mult simpla acțiune politică, socială și economică, sistemul comunist a încercat să devină și să se impună ca o religie fără Dumnezeu. Într-o mare măsură deliberat, dar și printr-un infailibil instinct primar, el a reușit să ocupe încetul cu încetul toate compartimentele și funcțiile organismului social. Repede instaurat ca stăpîn peste trupuri, cu oasele cărora a albit geografia și istoria, nu a părăsit niciodată visul de a posedea cu aceeași tărie sufletele și conștiințele. Însușindu-și în detaliu toate traseele creștinismului, cu ordinea, instituțiile și ceremonialurile sale, comunismul a resuscitat ideea mesianică și a reformulat promisiunea Edenului. Locul înainte-megătorilor și al profeților a fost preluat de către Marx și Engels și de către toți creatorii de utopii sociale de la Campanella și pînă la Fourier, iar condiția de mîntuitor și de agent al izbăviri i-a revenit, cu voia dumneavoastră, lui Vladimir Ilici Ulianov, zis Lenin pe numele său mistic.

Patria vodcii și a tabaciocului a devenit Țara Sfântă, iar neamul de mujici și de resemnați ai stepelor s-a transformat subit în popor ales. Șirul de comisari și toată liota de secretari s-au instalat ca adevărați mitropoliți, episcopi și protopopi, după cum celulele și organizațiile de bază au luat și ele locul soborului parohial. Și pentru că Iisus a mîntuit lumea prin jertfă și prin propriul lui sînge, noii mîntuitori au găsit că e mai profitabil să o izbăvească din nou prin sîngele altora. Al milioanele de supuși care nu se arătau prea tari în credință și suficient de zeloși în adorație. Ereticii și rîvna lor sectară au fost drastic sancționați ca deviaționiști și tot atît de eficient excomunicați cu ștreangul, cu pistolul, cu poțiunea de șoricioaică sau, și mai simplu, cu ranga. Ecumenismului i-a luat locul unirea mondială a proletariatului, iar ideea conspirativității inițiale, a ilegalității, a patimilor și a martirajului a devenit o formă supremă de legitimare.

Închisorile prin care cîțiva huligani ai istoriei au fost cazați, din cînd în cînd, pentru a-și desăvîrși studiile, de cele mai multe ori nici măcar începute, au fost transformate în locuri de pelerinaj și de pietate obligatorie. Măcinat de boli, mai mult sau mai puțin lumești, cu creierul dizolvat sub acțiunea tenace a sifilisului, Lenin a fost eternizat sub

formă de carcasă și expus public spre deliciul necrofililor și spre încurajarea tinerilor căsătoriți. Cultul moaștelor și al sfintelor relicve din lumea creștină a primit aici replica unei subtile amenajări medico-legale.

Lăsînd la o parte ceremonialul public, delirul în masă și dezmățul pseudoliturhic, convocarea copiilor și alte asemenea gesturi de consacrare, comunismul este și unul dintre cei mai primitivi mutilatori ai artei. El a făcut din artist un slujitor necondiționat și din artă un rudimentar mijloc de propagandă. Ideologizată și îndoctrinată pînă la golirea ei de orice sens interior, creația a devenit un simplu instrument al unei noi mitologii. Iconarul, pictorul sau sculptorul, cioplitorul de iconostase și de portaluri, care altădată erau factori de apropiere a omului de Dumnezeu, au fost obligați să se închine terorismului organizat. Pseudo-eroul s-a substituit sfîntului, imaginea musculoasă a oțelarului a luat locul personajului exemplar și forma supradimensionată s-a înfățișat maselor drept proiecție monumentală.

În locul Erminiilor au apărut tratatele de estetică proletcultistă, realismul a devenit obligatoriu socialist, iar beneficiarul a năpîrlit la comandă și din om pur și simplu a renăscut ca om nou, animat de nobilele sentimente al spaimei și al obedienței. Sistemul s-a ruinat acum, vestigiile lui artistice zac prin depozitele muzeelor, iar cărțile de estetică au amorțit și ele. Dacă privim, însă, cu puțină atenție în jurul nostru, omul nou este triumfător, ubicuu și plin de o energie devastatoare, a transformat marxismul în neomarxism, a înlocuit clasa muncitoare de pretutindeni, lenevită ideologic și satisfăcută economic, cu strînsura frustrațiilor și deviațiilor internaționale, iar imperativele codului eticii și al echității socialiste sau, după caz, ale ideilor chu-che, s-au revărsat aluvionar în noul ghid totalitar, manualul inchiziției multiculturale, pe numele lui corectitudinea politică.

Imagine: Flickr